

שיחות הר"ן צ"ט

כשאחד מדבר עם חברו ביראת שמים נעשה אור ישר ואור חוזר. ולפעמים מקדים האור חוזר קדם האור ישר, כשהמקבל יש לו מח קטן ואין יכול לקבל דברי חברו. כי אז קדם שמקבל חברו ממנו שזהו בחינת אור ישר, קדם לזה מקבל הוא מחברו ואז האור חוזר קדם לאור ישר. כי כשמדברין עם חברו ביראת שמים אף שאין חברו מקבל ממנו, אף על פי כן הוא מקבל התעוררות מחברו כי על ידי ההכאה שיצאו הדבורים מפיו לחברו, על ידי זה חוזר האור אליו (וזהו בחינת אור חוזר ממנו המובא בכתבים עיין שם). כמו מי שמכה בכתל שחוזר הדבר אליו כמו כן כשמדבר לחברו אף על פי שאין חברו מקבל ממנו, אף על פי כן הוא בעצמו יכול להתעורר מהם על ידי ההכאה שיצאו הדבורים לגבי חברו וחבה בו וחזרו אליו. ועל כן אם היה מדבר אלו הדבורים בינו לבין עצמו יכול להיות שלא היה מתעורר מהם כלל. ועל ידי שדברם לחברו נתעורר מהם אף שחברו לא נתעורר כי חזרו אליו על ידי בחינת ההכאה כנזכר לעיל (וזה בחינת אור חוזר שהוא על ידי בחינת הכאה כמבאר בכתבים וחבן): שמעתי בשם רבנו זכרוננו לברכה מכבר:

נשמתו ודאי נעשה רושם, אלא שאם יש לחבירו מוח ולב טוב הרי האור ישר שנמשך מהמשפיע נמשך ראשון אל המקבל קודם האור חוזר, אך אם למקבל אין כלי קיבול הגון הרי האור חוזר נמשך ראשון אל המשפיע, אך ודאי הוא שהוא גם פועל אצל חבירו ומשתנה למעליותא. ולפיכך צריך למידע שבכל פעם שצריך לעורר לזולתו ובפרט האב את בנו, אף שלא ניכר מיד בפועל שהדברים נותנים את רישומם במקבל, מ"מ ודאי הוא שמשפיעים בשורש נשמתו ולבסוף ישתנה למעליותא בפועל הגמור.

ר' ישראל מסלנט היה אומר שאם יהודי מדבר דרשה בבית המדרש אזי אפי' אם רק אחד היה מתעורר מכך כבר כדאי הדבר, ואפי' אם זה האחד שנתעורר הוא בעל הדרשה בעצמו גם כדאי וחגון הדבר, וכאן מבאר רבינו ז"ל שבכל פעם שיהודי מדבר ביראת שמים לזולתו הרי הוא עצמו נתעורר מכה האור חוזר שיוצא מהמקבל וחוזר אל המשפיע, והרה"ק מאפטא אמר שמי שמדבר עם חבירו בדרכים לזכות ליראת שמים אזי אפי' אם לא נראה שפעלו הדברים אצל חבירו הרי בשורש

והנה זהו אחד מן מהיסודות הגדולים בעבודת ה' שדיבר בה רבינו ז"ל שיהא יהודי מדבר עם רעהו ביראת שמים, כי דרך העולם הוא שהאחד מדבר עם השני בדברי תורה והלכות ופרפראות, אך ביותר יש לישא וליתן בדרכי העבודה ויראת ה', וכמו שכתב מוהרנ"ת בליקוטי הלכות (הלכות נטילת ידים ו') שכמו שבסעודה עיקר השביעה הוא מהלחם ולא מהירקות, כן הדבר בעניינינו שלא המדרש עיקר אלא המעשה, והמעשה אין זה דייקא פסקי ההלכות אלא גם יש לעסוק בהליכות עולם לו, שידבר עם רעהו בדרכי העבודה ובתהלוכות חיים, וכל איש מישראל יש לו איזה השגה בדרכי העבודה שיוכל לתתו לרעהו לאלפו דרך חיים, וככל שיש ריבוי שלום בעולם כן יוכל כל אחד ללמוד מחבירו דרך חיים ותוכחת מוסר, ואמנם ודאי שעיקר הדרך צריך לקנות מן הרב שיורהו הדרך הישרה לילך בה, אמנם הדרך להבין ולהשכיל ולהבין לקח ביושר דברי אמת של הצדיקים לזה צריך

שידברו יראי ה' ביניהם ויקבלון דין מן דין.

וכהיום הדבר הלזה של התקשרות האמיתית בין אחד לזולתו צריך תיקון גדול, כי בזמן הבעש"ט הק' ותלמידיו וכן אצל האר"י הק' והרמח"ל והרש"ש וכו' היו סביבם חבורת אנשי אמת שהיו מאוחדים בתכלית, ונפש כל אחד קשורה בנפשו של זולתו, משא"כ בזמן הזה אפי' שני אנשים שעוסקים יחדיו בתורה אין להם קשר נפשי ביניהם, והסיבה היא שכל חלק בתורה פועל על חלק אחר בנפש, ואם לומדים התורה רק בחיצוניות הרי מתקשרים זה בזה רק בבחי' חיצוניות, אמנם אם עוסקים בפנימיות התורה יחדיו ודאי הוא שיש קשר נפשי יותר גדול בין הלומדים, אך ביותר מתקשרים הנפשות כאשר נושאים ונותנים באמונה ומבקשים הדרך הנכונה בעבודת הבורא ובדרך להתדבק בו שכזה מתקשרים נפשות ישראל בקשר אמיץ וחזק בל ינותק, וע"י כך ממשיכים גילוי אלקות בעולם, ה' יזכנו.

